

SETMANARI POPULAR

Redacció y Administració: Xuclá, 13. baixos.

Número sol 5 céntims.

Sortirà 'ls dissaptes.

LA LLEY

¡Al enemigo!... que las señoras regidoras formarán expediente conforme se empastifan las colas.

Deu céntims un «rompa cabezas» de «risa.» ¿Quién quiera otro?

L' HOME

Decididament el que va dir que—l' home no es més que un noy gran—era un sabi: s' havia arribat a conèixer.

Y no hi ha que ferhi gastos: així ho hem trobat y així ho haurém de dexar.

Vostés dirán que exagero, més jo que he fet estudis sobre la materia, sé de cert que no hi poso ni un fil de trenyina, es la *macissima* veritat. ¿Volén las probas?

No 's pensin que me 'n vagi ab gayres filosofias, vull trobarlas al mitj del carrer, á la llum del dia.

Pero primer entenguemnos: per vostés ¿quin ha de ser el distintiu del Home?

No dirán pas l' estatura, que no hi ha cap regla que marqui que l' home pera ser Home hagi de tenir tants metros.

No dirán pas la barba, sino 'ls sortirán donas que 'ls demanarán al acte un pantalón y levita.

Be deurán dir el caletre? es dir, la rahó formal, que pensa y pesa y jutja sobre motius sólts ¿uo es veritat?

Donchs, han perdut la juguesca.

Si al noy se li fa creure que la Mare de Deu 's diu Joana, al home se li fa pescar la Lluna ab un cove.

Y no parlo d' aquells que sense recordarse que es el seu Sant, se 'n van á veure la ballena que 'l diari del dia d' Ignocents porta que ha sortit á Ca 'n Tunis, no, no; parlo de la gent que quan se 'n parla tothom diu—Fulano? es tot un home!

Y no vaig á retreure una debilitat que haurán tingut un dia, de dexar diners á un amich que 'n necessita, ó de portarne á guany á casa donya Baldomera, ó de pendre accions de Minas ó de jugar á la Rifa; res d' axó. Vaig á retreure casos de sa vida corrent y ordinaria y acabat vostés me dirán si son Homes ó noys grans, conforme va dir lo sabi.

Som al Septembre del 68.

A dalt de una barricada y al peu d' una bandera que diu: ¡¡Abajo lo existente!! ¿veuen un home ab els ulls encesos, l' arma al punt de dalt, y prompte á donar la vida per la *Llibertat sacrosanta*? No 's pensin que ho fassi veure ni que hi vagi de broma; ha anat á cremar el Pontón y las barracas del Portal de Mar, y sort que no hi ha hagut resistencia! Temps més endavant morirá plé de feridas en l' atach de Sarriá, ó n' el campanar de Gracia, allá hont convinga.

Ara be, aquest home que dona la vida per l' *idea* ¿be 'l deuen tenir per Home? Donchs vingán y 'm tornarán la resposta.

Avuy es festa, 's muda y se 'n va ab la dona cap al Odeón; fan «Traidor y Martir,» que diuen que 's una *comedia* molt forta; á n' ell li agrada que 's gastí forsa mangre. No obstant, te un cor molt tendre: 'l vespre antes va anar á un café d' aquets que hi fan putxinetlis y, la veritat, per més que feya 'l cor fort, quan va veure que 'n Titella matava á traició á n' en Cristófol, se va haber de mocar, pera que ningú 'l vejés com plorava.

Ja som á n' el seté acte, es l' últim de la *comedia*; las cosas ja han anat prou malament y vetaqui que 'l galán comensa á entrebancarse ab els versos y l' apuntador á alsar la veu que se sent desde 'l *galliner* ó *paraiso*, y 'l públich comensa á fastiguejarse, y tres ó quatre concorrents á xiular com si volguessen aturar un carro. L' empresari nota la serracina, surt á las taulas en màniga de camisa, pega una llambregada al públich y diu referintse al que xiulava: —¿quí es aquet maco? que pugí ell ¡á veure si ho farà millor!

Ja vehuen si n' hi ha per fer perdre l' ilusió teatral hasta á una criatura, ¡donchs, res! La funció continúa, lo traydor mata al ga'an y á son sogre, degolla á un frare, perque no 'l vol casar ab llicencia closa ab la viuda, y fuig victoriós ab ella, que cau en basca als seus brassos.

Amigo, així que 'l públich veu que cau el teló comensa á cridar ¡¡fuera,!! aquell que hem vist á las barricadas, s' alsa de la bacata y crida ab tota la veu ¡¡muera el traidor!!! y aqueix crit lo repeteix el públich picant de peus y ab acom-

panyament de xiulets que axordan y esgarrifan; per fi s' alsa 'l teló, surt l' empresari, s' adelanta y diu:—para el domingo que viene la misma función, pero al final se matará al traidor.—¡Bravo! ¡bravo! crida 'l públich; se fa la pessa, y 'l nostre *home* se 'n va á casa seva tot satisfet perque 'l diumenge que ve matarán aquell bona pessa, que si no es éll se 'n anava á viure com un milord á Fransa.

Ja sento que diuen, —be aixó es el poble que com es ignorant...—acepto y apunto: en el poble per ignorancia no hi ha Homes.—

Tirém avant y entrém á la Bolsa; allá hi ha la gent dels quartos, la gent de las *lletras*: no dirán pas que cayguin per ignorancia. No obstant, vegín si pensan gayre més que un noy.

La Bolsa baixa perque s' han vist dos guardiacivils entrar corrents al portal fugint d' una *manga de riego*: la Bolsa puja perque l' Emperador d' Alemania ha regalat un casco al rey d' Espanya; torna á baxar perque diuen que s' ha assecat el Canal de Suez, y torna á pujar perque 'l *banch* de Terranova assegura l' empréstit de la Russia; y en aquest joch de puja y baixa s' arruina gent que tothom te per formal y uns quants *peletes*, que aváns ningú tenia per res, s' hi han fet *Homes*.

Vostés dirán si ho son.

Per acabar no vull parlarlos dels molts comerciants que s' han deixat embaucar varias vegadas pera fer el negoci de 'n Robert ab las cabras, y n' han dat duas de negras per una de blanca; ni de las mil maneres irracionals ab que 's dexa enganyar l' home que 's te per més Home de desde Adan y Eva á n' en Gambetta que 's dexava enganyar per una tiradora de cartas. No; vull donarlos una proba més patent, general y práctica de com l' home no es Home, sino un noy de vuyt pams d' alsada.

Desde el zapatero al Rey busquin qualsevol home que tinga una persona de confiança á sas ordres; si es un Rey, el seu favorito; si es un ministre, el seu secretari; si es un comerciant, el dependient; si es una dona, si un comerciant, el dependient; si es un vulgui; cridin al Rey, al ministre, al casat, al comerciant, etc., y á cau d' orella diguinli que pel be que li volen li aconsellan que vigile á son favorito, ó secretari, ó dependent ó esposa, res més; no li dongan pas cap dato, sobre tot no tenintlo, en que s' apoyi la sospita que implica la insinuació de vostés sobre la llealtat de la persona que 's tracta, y ja veurán lo que passa: si ho diuen á un Rey farà matar á D. Alvaro de Luna; si á Oteló, ell mateix escanyará á Desdémona per no haber d' esperar á l' estira cordetas.

Aquesta es la llissó de l' Historia.

Si l' home fos Home, pensaria; ara, com que es un noy, no pensa.

Aixís es, donchs, que no hi ha Homes.

Veishiaqui explicat perque Diógenes se va tornar boig buscant un Home, y no va poder trobarlo.

Ab tot, l' Humanitat sent la necessitat de que surti de son seno un Home que la justifiqui. Per axó cada any, al comensar, anuncia la aparició ditxosa que cada cop surt frustrada del Home per excel·lencia, del únich home á qui tothom dona 'l nom honrós d' Home, en fi, del Home dels Nassos.

GUILLERM SANTÁNGEL.

SANFAINA

Ja 's comensan á tocar las conseqüencias de no dexar entrar vi á Fransa.

Nos referim al fet de Jerez. Ja deuen saber alló d' aquells galifardeus que 's van presentar á la una de la matinada ab armas de foch á atacar la guarda de las Presóns públicas.

¿De pitjors se 'n veuran á mida que 'ls vins s' abaratexin!

—Un *sabi* mallorquí, recentment tornat dels Estats Units, hont deu haber fet estudis serios, ha inventat una máquina eléctrica pera escorcollar butxacas.

Ha fet algunas probas aquí á Barcelona, y diu que li dona resultats satisfactoris.

Sens anar mes lluny, l' altre dia en lo Pasatje Madoz, va pescarhi una cartera de bitllets de Banch que feya goig.

La policia busca al inventor, que per modestia no 's presenta pera darli possessió d' un emplec que en la Presó li reservan com á premi.

Quan menos, proposém que li fassan el retrato, pera que quan mori se li pugua axecar un monument en lo camp de l' Arpa.

Cronómetro parlant.—L' insigne físich Edison ha inventat una altre máquina eléctrica consistent en un relotje combinat ab fonógrafo, que en compte de tocar crida las horas y 'ls quarts y lo que 's desitja.

Ja cal que 'ls serenos cuytin á entendre's ab l' Edison pera que negui 'l permís d' introduhir eix invent á Espanya, sino ¡pobres serenos! ara que 'l Govern pensa fer economias potser que me 'ls desemplein.

Qui no te un ay! te una ceba.

Fins ara els gossos que s' escapavan de la *passa*, del llas y de la bola, ja podían dir que havían tret la rifa; d' aquí en avant hauran de dir que han tret la quinta.

Nada menos que desde 'l primer de Janer, figura en l' exercit austriach un cos de gossos destinats á vanguardias y patrullas.

Els cadells no ho sentirán gayre: 'l sentiment es pels pares y mares.

Telegrafian de Berlin que 'l gendre del doctor Kok, que es lo Dr. Peeffier (en alemany se llegeix Pifia) ha descubert lo microbi de l' Influenza.

Ja es un consol pels malalts!

Apropósit d' aixó l' altre dia 'ns deya un pages.—Veig que 'ls homes fan com els ceps, totas las malalties que tenen, se 'ls tornan microbios; que aviat ens haurán d' ensofrar com

Argument per un saynete.

Fa pochos días ha tornat á ser agafat un tal Mr. Socquet, que havia trobat un nou medi de vendre carbó dolent y car. S' arreglava d'aquesta manera.

Enviava 'ls seus carreters á diferents punts, oferint carbó á baix preu. Vegenthi negoci, 'ls compradors l' acceptavan; comensavan á descarregar el carbó y aixís que ja acabavan, tot ab un plegat, sortia Mr. Socquet fet una furia, el carreter fugia, y allavors el tal Mussiu movia un escándol al comprador, que 'l dexava fet de pedra:—¿Es dir que vosté sabent que aquet pillo 'm robava, encara 'l protegía? En daré part á la Justicia y surti com vulgui!

El pobre industrial així que sentia axó ¡n volen de proposicions d' arreglo!

Mr. Socquet *firme que firme*, fins que al últim, tot s' arreglava pagant l' industrial el carbó á n el preu més alt y afeginthi encara alguna cosa pera que no 'l tressen per Justicia.

Axó ha durat una bona temporada; pero quan l' home 's creya més segur, allavors li ha sortit un gendarme á recordarli 'l ditxo: mal usar no pot durar—que la cansó lliga ab aquell altre:—La Justicia may se cansa.

Lo Govern se troba devant del següent problema.

O en altres termes, ja que 'l Govern no voldria trobarshi: lo següent problema se troba devant del Govern. Aixís lo passiu passa á ser actiu com sempre que l' Govern se muda.

Aném al problema: Sabent que l' terme mitj de la Deuda es de 64 milions, buscar si 'l vuyt per cent d' economias sobre 'ls gastos de la Península donaria una cantitat igual al terme mitj de la Deuda.

Mirat el problema desde l' abisme dels contribuyents la solució 's veu clara.

Ara, mirat desde las alturas del Presupost hi ha que convenir que no s' hi pot veure solució possible.

El fret es tant fort aquest any á Russia, que un d'aquets días la gent de Moscou se l'ha fet passar jugant á pilota ab caps de jueu.

Sembla que 'l Czar ha declarat prohibit aquest joch y no 's podrà repetir per ara.

Si fos Govern en Sagasta, ara pujarian de preu las casas del Call apesar d'estar compresas en la Reforma.

Si ls propietaris se'n adonan ¡pobre Cánovas!

A no ser que per no ser menos que 'n Sagasta arrendi als jueus la fira de Bellcayre!

Després diuen si 'ls catalanistas no volém ser de cap partit ¡Si ho fan tan malament!

Y no ho dihém nosaltres, que ho ha dit En Romero Robledo á las Corts aquets días.

Diu:—Tots los mals ab que 's troba á sobre 'l Govern, vol dir la Nació, los ha dut el partit d'En Sagasta: nosaltres no tenim més culpa que 'l de ser impotents pera curarlos.

Axó se'n diu parlar en plata. Per axó algú ha dit que no convé que 'n Romero parli. perque 's astaria la poca que al Govern li queda.

ESCAROLA LITERARIA

OR FI

Marchavam de Taradell cap á La Guixa, envers mitja tarde, tal día com avuy, també venint de la fira de Santa Llucia; y cabalment que si avuy nos hi pelém de fret, bona rufagada de neu nos hi va aixuplugá aquell día. De tal manera, que en sent aquí baix al Hostal Nou. nantres y molts d'altres corrents á ficantshi, pena de morí glassats.

Feyam rotllo tot escaufantnos á la cuyna ab la gent de cal Pau Llovateras, que venían d'enyoyar á la noya gran, aquesta d'assí de la Casa Grogga. Oy que qui l'ha vista y la veu vaja; aviat no semblan las mateixas. Pensar, aquell joch d'arrecadas que se li asseyan á las espatllas; aquell pet de faldillas de llana que semblava *aquí passa la reyna*; y aquell argull de cara qu'ellas hi posan y que *Dèu nos en gort*: y al cap de quatre días, tè; fetas un payé escorxat. Sino qu'es un dir aixó; que tots nos hi hem trovat, y al temps li dona un hom alló que passa.

Y vull dir, que parlant de la *quinta* y torna *quinta*, per sobres que també anava ab ells lo Sidro de la Casa Grogga, 'l seu xicot; se las n'havían que no 's purían casar fins y tant que hagués passat lo *treni* de la lley, com ho cantava la llicencia. Sino 's que ho tenían á poch; y ho volían urmejá tot, per quan se vingués Ninou, tení esposallas. De quina manera's queixava tothom d'aqueix estafulari de govern y qu'axis nos lleva la pell al poble, aixó contarho: qui n'hi deya una qui un' altre.

—*Lo certus es*,—deya en Pau, l'avi Llovateras, que no 's pot ignorar que era un dels homes de mes pes de la Guixa—que si un hom fa un pagu de gust es per traure un noy de haberse'n d'anar de casa. Y es saber qu'un hom s'esdar nega; y si s'endeuta s'endeuta. Alabat siga Dèu, jo m'ho considero una pedregada com un' altre. Be qu'avuy, ja 's pot dir que no hi ha home en quant per ferte un favor, com en aquell temps.

En aquell temps—va aná dihent—lo meu pare que Dèu l'hagi perdonat, guardava quatre doblas de quatre per quan s'esdevingués aqueix cas. Un hom no sap may lo qu'ha de vení. Com d'efecte; ab un any se 'ns va colltrecá la mula: va passá una marfuga á la plana que va deixá á tothom sens gudays; y per acabarho d'adobá jo tiraba la quinta. Es un fet que quant s'está de pega, totas las cosas surten á l'inversa. Si hi hagués set un número mes baix, jo 'l treya.—No m' ve pas de nou. va dí 'l pare. Vejám que Mare de Dèu será, be fora mal que d'un modo ó d'un altro no ho componguessem. La mare no tenia altre cabal per comprarme qu'una bona cosa de llágrimas y parenostres. Mes en quant d'anarhi, ningú 'n feya pensament. Lo pare llebaba nort de pendre diners á mals y

tot, si tant l'apuravan. Ve, que d'entre aquells companys qu'un hom te y que no se li caragiran, hi había l'avi d'aquest minyó qu'ara se 'ns ne vol portar la nostre noya á casa seva. Per temps había set de la mateixa colla y á n'al pare li semblava qu'encara li duya la mateixa voluntat.

Ab aixó, una festa á la tarde 's va deixar caurer á Santa Eugenia qu'aquell home hi vivia, per veurer si se'n podia refia. Dóncas no solament li varen fer una bella arribada, convidantlo á fer beguda y tot lo menester, sino que 'l Semol, aquell masover amich de debó del pare, li va fer aixís:

—Tot lo que hi ha á casa es teu: ja ho sabs, com jo m'confiaría de casa teva. Tinch una bella pena de no poderte dir—quant vols, aquí ho tens. Y no t'ho puch dir perque l'una derrota m'ha encalsat l'altre, y m'atrapas ben aixugat. No os penseu; cuant l'avi Semol li deya aixó 'ls ulls li espurnejavan. Mes podria ben ser qu'encara hi hagues un remey: y ben segú que hi será. Sortosament l'Andreu, un cunyat que tinch á S. Juliá, no fa gayres días que pensantse que me n'faria servey, tot parlant d'aqueixas trifulcas nostres que t'he explicat, nos va dir, que sempre tenia una dobla de quatre per traure á port un amich. Per lo que 'ns dius, tu ab aqueixos diners, ja farias lo teu fet. Tu demá te n'hi vas; y jo ja l'hauré vist, y no suspito que 'ns fassi quedar malament. Te donará l'unsa.—

En comptes del pare, me n'hi vaig anar jo, que era igual. Y donchs aquell home que no m'había vist may, de la trevallada estant me va veurer venir; y que 'm sé jo, pudé s'ho va pensar per la retirada que jo donava á n'al pare. Lo fet es, que 's va aixecá y m'escomet avans de dirli res jo, y 'ns diu aixís, signant l'escopeta que jo duya, com aquell que va á cassar.

—Noy gran: ¿Que buscas la llebra?

—Si; be la cercaba—Jo li vaig dir ab la mateixa frescura.

—Donchs vina: que jo te la sé al jas. Entra.

Y ficantnos tots dos á casa seva qu'era allá al morru, ell se'n pujá á dalt, per tornar ser á baix en continent, y portant á la ma y ensenyantme la una dobla de quatre, va fer aixís.

—Mitela, Sidru; ¿es aqueixa la llebra?

—Si vos ho voleu, sí: li vaig respondrer.

—Donchs apa, y bon profit: diu: y mira: no 'ns ve á un any; pero cuant me la tornis, la vuy rodona, y d'or, com aquesta. Ara vina, y pendrás un bocí ab nosaltres. Y vas ó no, vaig tení de menjar y beurer, tot confos de considerar, que bon home que debia sé aquell Andreu, que aixís donava socós al proxim.

Jo m'hauria estalviat las caixaladas, per poderli tornar ben aviat. Pero éll m'había dit tant resolt—No m' ve á un any—que fins que, alló que 's diu, que no 'ns va fer falta, no 'n varem basquejar. Com anys que s'hi ha, las cosas van tant be al art de la terra, li varem tardá dos anys á correspondre. Mes li habiam de doná 'ls diners d'un porch que 'ns habiam vengut á Vich; y 'ns habian donat cinch duros de plata, y onze ab cartutxus de cuartos. Ab aixó 'm va caldre cercá qui me 'n volgués fe 'l cambi ab una pessa d'or. Y prou va costár; y encara vaig haber de fer duas horas de cami ab aquells diners á coll, que 'm cuydavan afogar; y després duas mes per portar á l'Andreu la seva unsa rodona.

Mireu may he tingut tan bella alegria com aquella tarde cuant me'n tornava á casa sense cap diné, eixint d'haber pagat aquell deute. Prou li vaig dir de bon cor, que sí may per may li fes fretura algom de casa; no mes aixecá 'l dit: tant per ell, com per en Semol, que m'hi había recomanat.

Y ja á sabé: 'l mon roda. Y 'l pare d'aquet xicot ja no 's debia recordar ni de mí, ni d'aquell servey que m'habian fet á casa seva, y que may mes á n'a mi se m'había esborrat de la memoria. Y per la quinta d'antany, ve que 'l baylet li surt soldat; y aixó pla de dirme que li fes menester cap ajuda ni res, cuant jo sabia que s'anava á deixa posá un corbatí per no gosá traure la cara... ¡Com s'enten! Y en Pau ho hauria permes?

—Noy—dich á n'al pare d'aquesta—Pobres hem estat sempre: pero avuy ab tot y aixó en-

cara 'ns sobran duas ó tres doblas de quatre per fer fermansa á l'hereu de cal Semol. Si pot se avuy, no esperis demá: y véstenhi y digas al avi que si no te memoria que mengi cuas de pansa: es á dir que hi vas per ferli 'l compte del interés qu'ha pogut gonyar ab tants anys aquella unsa d'or.

Y... y vet aquí, que are mes tart, lo seu bordégas: aquesta bona pessa... que 'ns torna la visita, y com si no haguessem tret be 'l compte... ve, y se 'ns ne porta la pubilla... Veyeu quin acudit! Y qui li gosa dir res, si per mí, encara en aquella casa no s'han cobrat tot l'interés. d'aquella dobla de quatre!

MARTÍ GENÍS.

Vich 13 Desembre 1891.

Com que 'ls lectors no hi tenen cap culpa en que 'ls primers números de LA BARRETINA no hajan surtit á temps, per aixó no 'ls volém privar de la següent poesia ja que 'ls hem hagut de privar del hermós dibuix que l'acompanyava.

LOS REYS

I

Apa, al llit que diu que venen;
tots al llit que 'ls Reys vindrán;
si creyeu als vostres pares,
¡oh! qui sap que os portarán!
—Papá; fésens una carta
p'aquets Reys tant richs y bons.
—Vull que 'm portin forsas ninas
—Jo escopetas y canons,
y timbals y bayonetas
y cornetas de metall:
de soldats... forsa rengleras
dels de peu y de caball.
—Jo un bressol tot ple de ninas,
munts de cintas y vestits
arrecadas y pulseras
y rets blaus y envermellits.
forza cosas, forsa cosas,
y que siguin de molt preu,
sino cáben en las botas
aquí hi ha 'l paneret meu.
—Jo també vull forsa cosas,
¿ho sents, papá, lo que t'dich?
¡Ah!... vull també una pistola;
y un sabre gros, ben bonich!
Ja veurás que cosas mato...
de soldats... un reguitzell;
si no es prou la meva bota,
aquí tens lo meu cistell.

II

Son las cinch de matinada,
xiula 'l vent que fa fredat,
si 'l cel pára la ruxada
fa 'l *sereno* la cantada,
pregonant qu'está nevant.
La quitxalla se desperta;
bada 'l pare 'ls porticóns:
la finestra ja está oberta;
nen y nena están alerta
pels bonichs y pels canóns.
Mostra 'l pare la panera
á la filla del cor seu
y ella mira ploranera
llaurer, palma y olivera
barrejats dintre la neu
—No ploris pas, filla mía,
diu lo pare,—que molt val
lo present que 'l cel t'envia.
puig t'amostra en aqueix día
ab lo ram del finestral—
que ha fet caure la ventada
y ha enflocat ab brins de neu,
com has de ser, filla aymada,
que eixa neu immaculada
es l'imatge del cor teu;
lo llaurer signe es de gloria
la palma vol dir victoria
del cor que no ha fet esclau
la passió, y dolsa historia
la olivera de la pau.

Tú, fill meu, pren la botina,
ves si hi trobas els canóns
aquesta fera joguina
que á ton bon cor desatina
per matar tants batallón
xiscla 'l nen ab follería,
ja no hi veu, n'hi cap en pell,
salta y brinca d'alegría,
son pare diu que hi había?
—Mira, papá, hi ha un aucell;
pobre aucellet com tremola,
com tremola mort del fret
Papá, qué sanch!...

—Si s'escola!
aquí te un cop de pistola
—L'ala á trossos! qui li ha fet?
—Matal y ja estás llensantlo—

—Jo no ho vull!—(y arrenca un plor
y l'escalfa amanyagantlo;
son pare al nin tot besantlo
Fill meu! encara tens cor!

MIQUEL CARBONELL.

ESPECTÁCLES PÚBLICHS

TEATRE ESPANYOL

Lo dilluns reberem de nostre corresponsal en Madrid lo següent telegrama: Sobran las Cortes.

Comptém que expressament no hi va posar l'apóstrofe pera no aumentar los que s'han dirigit los diputats de bonas á primeras.

A última hora hem rebut aquest altre telegrama: Per obertura de temporada 'l primer galán ha recitat un monólech titulat: *La nada entre dos platos*. Los demás actors s'entretenen á fer *Caldereros á vecindad*. Es una pesa en que tot son disputas de poca sustancia. No obstant se llueix bastant en lo desempenyo de son paper un actor catalá com el nom ja indica, En Vallés y Ribot.

CANOVETAS.

PANORAMA UNIVERSAL

May acaban d'arreglarlo; ara com ara es axis: Paissatge nevat. Al lluny se veu la Russia fent l'ullet á la Alemanya, mentres acaricia á la Fransa; aquesta s'ha envalentonat tant al veure que 's tracta ab gent tant grossa que no vol dexar posar cap parada de fira á l'acera de casa seva; axó la ha indisposada de tal manera ab els vehins que hasta Espanya, que sempre li había fet el mitj amich, no se sap si li girará la cara. A segon terme 's veu l'Austria fent de ninyera; te la Bulgaria y la Rumania á la falda y tira 'l vestidet á la Servia y á n'el Montenegro que sempre li volen fugir á la costura de la senyora Russia.

Cap á Ponent se veu la Turquía fent veure que pren el sol, pero mirant sempre un xich de roba que té estesa á n'el Danubi; á Llevant al revés: l'Inglaterra que es una mala púa, sempre fa veure que está atrafagada y com qui no se'n adona fica al cistell tot lo que troba descuydat, que no hi ha modos! Si hagués nascut aucell fora una garsa.

Espanya y Portugal, ja no hi ha que dirho; tot los va be per si sol y axis es que no tenen feyna; lo mateix que á la Suecia y Noruega que no fan may mal de cap á ningú; de modo que 'ls uns per massa fret y per massa calor els altres, portan una vida que Deu nos en guart que hi hagués la Lley de vagos: tots los extremis son mals! Axó la gent granada; ara 'l *peix minutsi* fan de tot: la Bélgica ¡cop de llegir versos del Jabón de los Príncipes del Congo! la Suecia escolta qüentos de gabaigs que li compta l'Alemania. l'Holanda va fent formatjes y la Grecia no diu si no li diuen, es una criatura de molt bon génit.

Aquest Panorama ja fa temps que está montat tal com acabém de descriurel. Com que aquest any passat varen ser despatxats los tres principals tramoyistas: Bismark, Andrassy y Crispi, no se sap si 'ls que están al seu puesto 'l dexarán del mateix modo ó si introduhirán reformas. Per quedar tal com está ara sería menester fer algún gasto pera reforsar algunas figuras que están en una posició violenta insostenible.

En fin, nosaltres procurarem tenirlos al corrent de lo que hi hagi.

KLOSCHA.

PAPER MULLAT

RESTOS

Las ilusiones perdidas
juguete del viento son...

RONDALLAS Y QUENTOS

EL LLOP Y LA GUINEU

Una vegada era una guineu que tenía molta gana; vetaqui que passant per la vora d'un pou va veure la lluna dintre l'ayga y 's va pensar que era un formatje; ella que 's fica dintre una galleda y s'arria á baix; quan va trobar que era la lluna, 's va posar á plorar; plora, que plora: Vetaqui que passava 'l llop y diu:—¿qué tens guineu?—Diu—Ay! pobre de mí que m'ha caygut aquet formatje tan gros al pou y ara no 'l puch pujar.

Si m'ajudas ens el partirém, ja veurás baxa—El pobre llop diu:—ja baxo—; ell que 's fica dintre l'altre galleda y s'arria; pero com que era tan gros axis que ell va arribar á baix, la guineu va arribar dalt. La guineu diu:—espérat que aniré á buscar un cerca-pous,—y fuig, que fuig; lo que va fer va ser anar á dalt d'un turó á cridar:—¡el llop ha caygut al pou! el llop ha caygut al pou!—; axis que 'ls pagesos la van sentir, corren al pou, treuhen al llop y li van donar un juli de garrotadas, que 'l van dexar per mort.

Com que d'aquella feta va quedar tot llagat, las moscas el picavan y vetaqui que no podia estar be en lloch. Un dia 'l va trobar la guineu y li va dir:—¿qué tens?—y ell, pobret, tot ignorant li va explicar lo que li había passat el dia del pou. La guineu diu: ¿y ara hont vas ab tantas moscas?—diu—Oh! no me las puch treure,—la guineu diu:—perque no vols:—el llop diu:—¿de quina manera?—; la guineu diu:—Ficat al riu, ayga á coll, y se't curarán las llagas y no tindrás moscas:—diu—oh! aniria á fons—! a guineu diu:—Ca! home, lligat un cistell á la qua, y encara agafarás peix—El llop diu:—vaja, donchs, femho—. Vetaqui que 's fica dintre 'l riu, la guineu li lliga un cistell á la qua y li comensa á tirar pedras dintre; cada cop que n'hi tirava una deya:—¡ja 'n tenim un! ¡ja 'n tenim un altre!—Axis que 'l cistell va ser ple, que 'l llop ja no 's podia moure, la guineu corra á dalt d'un turó y 's posa á cridar:—¡El llop es á dintre 'l riu! el llop es a dintre el riu! Els pagesos hi van córrer y 'l van matar á garrotadas. ¡Mira quin gos! ¡mira quin gat! Vetaqui i quientó acabat.

BLAY DE LA PONA.

BONAS NOTICIAS

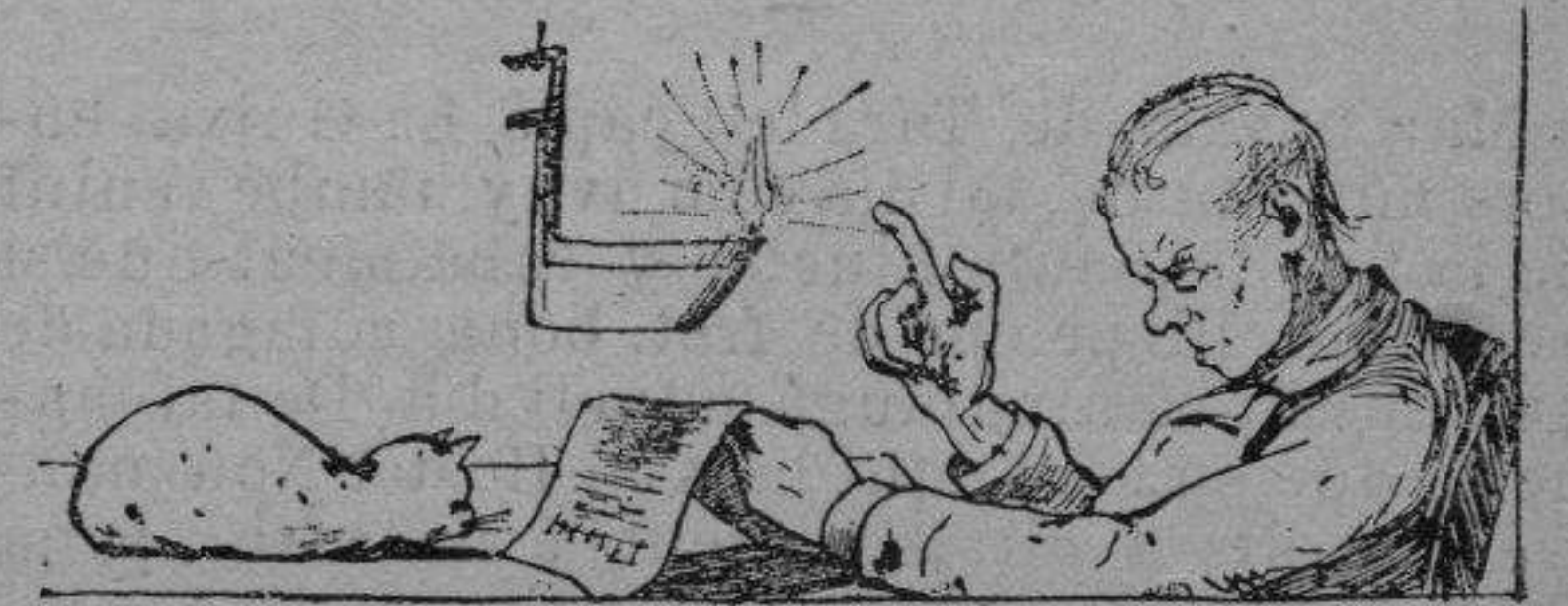
Estém cerrant tractes ab un celebrat astrónom pera que copiant tot lo que puga d'En Noherleerson, pero sense dirho, fassa lo pronóstich del temps pera LA BARRETINA.

Potser lo número vinent ja comensará.

Aixis mateix estém tractant ab un entés agricultor pera veure si destiném una seccioneta al pagesiu.

Y per últim: aixis que 'ls telegramas arribin més aviat que las cartas, organisarém una correspondencia telegráfica que 'ns porti novas de tot lo mon.

Pera aixó necessitém molts quartos y llegir molts diaris; més contém que 'ls nostres lectors nos ho recompensarán llegintnos de gust y pagant els cinch céntims.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Hú, dos demanan la canalla
De dos, tres se'n fan vestits en gran
De tres, quatre á ciutat se'n menjan molts
Y de tot..... n'hi ha mes que sorra al mar.

ANAGRAMA

AL SR. GRENOL

Ab aquestas lletas formar lo nom d'una població catalana.

ENDEVINALLAS

Qué es lo que vá—horas en llá—sens caminá?

Qué es una cosa que 's veu un cop cada minut, dos, cada moment, may, en tot l'any y molt menos en tot un sigle?

GEROGLIFICH

∴ + □ ∴ +

P · R · E · TEN (Y ó ó . 0 0 ! ó .

Las soluciones en lo número próxim.

CORRESPONDENCIA

P. M.—Si cultiva 'l género ab una mica d'empenyo segurament podrém aprofitar alguna cosa. Lo que 'ns envia es massa trivial.

Anónim.—Lo mateix li dihem é igual concepte 'ns mereix allo *De la Terra á la Lluna* si ho acaba potser *corregido y aumentado* aniria be.

Imprempta *La Renaixensa*, Xuclá, 13, baixos.